

FLORIN PIERSIC

Viata este o poveste...

Bookzone
BUCUREȘTI, 2022

DOUĂ VORBE...

Vreau să vă fie limpede de la bun început: eu, Florin Piersic, n-am memorii, ci am MEMORIE! Tot ce veți citi în paginile ce urmează nu sunt „Memoriile lui Florin Piersic”. De ce nu-mi place cuvântul „memorii”? E prea prețios, prea pretențios, prea nu seamănă cu mine, prea sună a sfârșit de profesie, prea sobru, prea academic, prea „mi-am pus uneltele în cui”.

Eu doresc să fiu foarte sincer, fără făcături, de aceea n-am vrut un subtitlu atât de pompos, de important. Și apoi, eu vreau să scriu mult, foarte mult despre alții, despre cei care au jucat roluri principale, secundare sau chiar episodice în viața mea, iar eu să fiu „a cincea lebdă” – cel care mai mult ascultă și înregistrează ce spun și trăiesc alții. Deci cartea asta ar trebui să se numească „Despre bucuriile, și speranțele, și tristețile, și prietenii, și neprietenii lui... Florin Piersic”.

Ar mai trebui să știți un lucru important. O parte din ceea ce veți citi am scris cu mulți, prea mulți ani în urmă, amintiri mângălite uneori pe petice de hârtie, în curtea casei sau în cabina Teatrului Național, într-o pauză de filmare, într-un tren sau avion, îndreptându-mă spre cine știe ce colț de lume, așa că să nu vă așteptați la vreo ordine cronologică. M-am străduit să o păstrez, pe cuvânt vă spun, dar vorba poetului Adrian Păunescu: „Piersic e ca o inundație de la etajul de sus!”

M-am gândit mult la cel care ar fi putut scrie o prefață acestei cărți, pentru că vreau ca dumneavoastră, citind paginile ce urmează, să mă cunoașteți mai bine, nu doar ca actorul pe care cât de cât îl știți, ci și ca pe omul care-și pune inima în palmă, dăruindu-v-o. De aceea, am decis că cel mai potrivit început ar fi o mică parte a istoriei familiei noastre, scrisă cu multă vreme în urmă de chiar tatăl meu, doctorul veterinar Ștefan Piersic...

O ALTFEL DE PREFAȚĂ...

Satul în care m-am născut purta numele de Corlata și era așezat pe moșia răzeșului și boierului Corlățeanu, din vremea domniei lui Ștefan cel Mare. Așezarea cuprindea aripa codrilor de fagi seculari, în continuare cu marginea pădurii dinspre Stupca, din care Ciprian Porumbescu dădea răsunset din coardele scripcii sale fermecate celebrei „Balade”, răsunset de dragoste, dus de vântul pădurii spre valea Ilișeștilor, în grădina iubitei lui, Berta.

Codrii se întindeau dinspre Humor, peste Capu' Codrului, Berchișești, Corlata, Stupca, Ilișești, și cuprindeau toată Bucovina, numită și „Țara fagilor”. Austriecii îi spuneau în limba lor „Buchenwald”. Toate satele din jur dinspre părțile Sucevei și Humorului erau locuite de plăieșii vestiți ai Moldovei cu frumusețea obiceiurilor lor, păstrate din moși-strămoși.

Sărbătorile Crăciunului începeau cu seara de Ajun, cu acele minunate colinde cari porneau la miezul nopții la ferestrele gospodariilor, spre bucuria tuturor și mai ales a copiilor. Se aprindeau lămpile, se aprindeau focurile în sobe și colindătorii priveau cu nesaț, prin geamurile ferestrelor înghețate, lanțul lung de cârnați și chiște proaspete, făcute din porcii tăiați în Ajunul Crăciunului. Cârnațurile erau întinse pe vergele lungi, înșirate în cruciș și curmeziș, de-a lungul și de-a latul camerei.

Gazda, și colindătorii, și ceilalți căsași, în bătaia ceasornicului de miezul nopții, cu dorul și cu setea lor, sorbeau rachiul fiert din paharele de lut și înfulecau din cârnațul oferit de stăpânul casei, împreună cu un boț de mămăligă caldă. Era începutul sărbătorilor și bucuriilor, care se țineau lanț timp de două săptămâni, peste Anul Nou și Sf. Vasile, până după sărbătorile Bobotezei.

În mijlocul satului era crâșma lui Inkel Fleischer. Acolo se adunau bărbații însurați și se încingeau veselie mare și petrecere cu acorduri de scrică și cobză, cu jocuri la podele.

Era a treia zi de Crăciun, era Sf. Ștefan, era a 27-a zi din luna decembrie a anului 1899.

Mai erau trei zile până la Sf. Vasile, până la ziua întâi a Anului Nou 1900. Mama mea se numea Catinca. Tata și sătenii îi spuneau Iftinca și se trăgea din familia Popescu. Era născută în anul 1868, avea deci vârsta de 33 de ani când m-a născut pe mine. Tatăl meu, Ion Piersic, era născut în 1861, deci era în vârstă de 40 de ani. Eu eram al șaptelea copil. După obiceiul satului, eu copilul nou-născut, fiindcă eram un slăbănog, la porunca moașei Ileana, am fost imediat botezat.

Fiindcă era sărbătoarea Sfântului Ștefan, a fost părerea tuturor să mi se pună numele de botez „Ștefan”.

Tatăl meu era cunoscut de toată lumea sub numele de Ion al lui Toader al Dascălului. Eram mărișor deja și oamenii mă întrebau: „Al cui ești tu, măi copile?” Eu răspundeam: „Sunt Ștefan al lui Ion, al lui Toader, al Dascălului.” Străbunicul meu a fost dascăl la Mănăstirea Rarău și a descins la o vreme a vieții lui în satul Corlata, unde s-a însurat și a avut 12 copii. În felul acesta, s-a umplut satul de Piersicani.

Anii au trecut... Student harnic la Institutul Medico-Militar, la Medicină Veterinară, în vara lui 1922 am fost înaintat la gradul de sublocotenent. Repartizat la regimentul de cavalerie pentru stagiu, am pornit spre orașul Bălți din Basarabia. Eram mândru și elegant în hainele noi, ofițerești. Mă întrebam ce vor zice mama, tata, surorile și frații mei, ce vor zice fetele și feciorii satului când mă vor vedea. În gara Dărmănești întâlnesc un grup de studenți călători, printre care și fostul meu coleg de liceu și prieten Orest Malcinschi. Insistențe, lămuriri ca

eu să renunț la planul de a mă opri la Corlata, pentru a merge cu dânșii la balul din Valea Seacă. Eram gălăgioși și fericiți că ne-am întâlnit...

În grădina școlii unde era improvizată scena balului, din locul în care eram, priveam mulțimea de spectatori, unde am zărit pe părintele Isidor Pașcanu, încadrat de membrii familiei. Orest Malcinski mi-a șoptit la ureche că la dreapta mamei sale, Lucia, soția preotului, se află fiica acestora, Vera. Am înaintat și m-am prezentat cu respectul cuvenit: „Sunt sublocotenentul Piersic, student la Medicină Veterinară...” În acel moment, mica domnișoară, foarte tânără și foarte frumoasă, îmbujorată, mă umple de confete și mă înfășoară peste gât, cap și umeri cu panglici lungi și subțiri. Erau obiceiuri bucovinene din acea vreme. M-am uitat cu plăcere în ochii ei și am simțit ceva... parcă inima mea vorbea cu inima ei... Am gândit în acea clipă că această domnișoară va fi cândva soția mea. Eram sigur de aceasta, dar n-aveam destulă putere să-i destăinuiesc gândul meu ascuns. Dânsa, Vera Pașcanu, simțea același lucru. S-a dus la bunica Maria și i-a spus: „Bunică dragă, îl vezi pe ofițerul acesta? El are să fie soțul meu!” Bunica a râs și a socotit că sunt gânduri de fetiță amoroasă, și nu presimțiri dumnezeiești.

Ne-am despărțit cu promisiunea că îi voi scrie de la Bălți. Așa am și făcut. În fiecare zi îi trimiteam câte o ilustrată înflorită cu cuvinte de dragoste. Vera era stăpână pe sufletul și inima mea și eu pe sufletul și

inima ei. Devenise zvon că Vera preotului Pașcan iubește un student ofițer pe care îl cheamă Ștefan Piersic. Veruța era floarea Bucovinei, deci era contra firii să se mărite cu fiul unui țăran din Corlata. Așa încât, într-o seară la cină, părintele Isidor mi-a spus așa: „Domnule Piersic, noi vedem că între dumneata și Veruța s-au deslușit legături prea strânse, cu gânduri de viitor. Noi te rugăm să nu ne mai vizitezi, pentru că noi nu suntem de acord să o mărităm pe Veruța cu un ofițer.” Eu m-am ridicat, am strâns-o în brațe și i-am spus că nu o părăsesc, pentru că o iubesc și soarta noastră este să fim toată viața împreună. Plângând în hohote, mi-a sărutat pieptul în dreptul inimii...

N-aveam de gând să renunț la Veruța, așa că m-am dus la Regele Ferdinand în audiență, cerându-i să-mi aprobe ieșirea din armată, ca să pot fi cu aleasa inimii mele, fără să avem parte de împotrivirea părinților ei.

Căsătoria noastră s-a săvârșit în ziua de 27 decembrie 1925, în sfânta biserică din Cajvana, unde bunicul Veruței după mamă, Ioan Iliuț, era preot. Veruța era ca un înger plimbăreț pe pământ. Delicatețea, frumusețea și distincția ei cucereau admirația tuturor.

Pe 3 august 1929, Veruța a născut cea mai mândră fetiță din lume, pe Lucica. Pe 27 ianuarie 1936, completează fericirea familiei cu Florinel, noul-născut în Clujul bucuriilor naționale. Ielele au hotărât ca acest Florinel al nostru să devină fala și mândria Clujului și a țării întregi...

ȘTEFAN PIERSIC

Tatăl meu

26 iulie 1991

Eram în pasărea zburătoare care mă aducea din Clujul natal și, tocmai când eram mai aproape de cer, El, prea bunul, prea suferindul și bătrânul meu tată, haiduc 92 bucovinean, doctorul Ștefan Piersic, nemaiavând răbdare, și-a pus sufletul într-o caleașcă cu zece Ciprieni dumnezeiești de-ai Sfântului Ilie și-a pornit-o în întâmpinarea mea. I-am găsit doar trupul acasă, pe Brezoianu, cu un zâmbet înghețat, de parcă ar fi vrut să mă strige. El, tata, e ultimul episod, cel mai trist, cel mai fermecător, dar și cel mai adevărat al vieții mele. De când a plecat, plouă. Se zice că, dacă plouă, înseamnă că îi plăcea viața și-i pare rău după ea. Aș mai vrea să îmi mai spună că dorește cu orice preț să trăiască, iar eu să-i fac bucurii, știind că el și numai el mai ține în mână o torță, să-mi lumineze drumul, iar în cealaltă tridentul cu care să mă împungă ca să merg înainte, el fiind martorul, ultimul martor al excursiei mele pe acest pământ. Mă simt cumva debusolat acum, speriat și însingurat. Pe tatăl meu vreau să-l cinstesc în vorbe scrise, pentru că, dacă am făcut ceva pe lumea asta, am făcut numai datorită părinților. Se zice că fiecare om are ceva sfânt pe lume. Eu i-am avut pe ei. El, tata, a fost „răstignit pe două cruci”, încă pe vremea lui 1952, când era închis și mutat din închisoare în închisoare, prea multele de pe pământul ăsta, fiind liberal-tătărăscian, ca aproape toți intelectualii români din acea vreme. Pe EL să-l primească Dumnezeu în poiana de Azi-Dimineață, pe lângă Stupca viorii vrăjite a lui Ciprian Porumbescu, și să-l lase să-i murmure „Balada” și să-l ierte, de-o avea pentru ce!

Azi, 28 iulie 1991, după înmormântarea lui, a tatălui meu la Bellu, pe aleea artiștilor, la miezul nopții, mă simt mai puternic, pentru că acolo, sus, cineva mă iubește și știu eu sigur – și dumneavoastră cu toții știți – că „unde-s doi, puterea crește”. Acum ei sunt doi, pentru că el a ajuns lângă mama și m-ajută și nu mă lasă să fac rău. Vreau să-i rog să mă ierte dacă vreodată am îndrăznit să gândesc, vorba poetului: „că fac pașii prea mici / că trebuie prea mult să le spui și explici / cocoșați, cocârjați, într-un ritm infernal / te întrebă de știi pe vreun șef de spital...”

Este prea proaspătă, doare prea tare plecarea părintelui meu, nu că m-ar fi luat pe neașteptate, dar fiind obișnuit să-l știu pe undeva, mai aproape sau mai departe, știind că-l pot auzi din orice colț al pământului, îmi vine să-l caut peste tot, să-i mai spun ce nu am apucat să-i spun, iar el să-mi facă un semn să mă apropiu, să-mi apuce mâna mare în mâna lui atât de slabă și, strângându-mă cu o putere pe care nici acum nu știu de unde o avea, să-mi povestească iar și iar cum a cunoscut-o pe mama, cum a cucerit-o, cum a răpit-o pe sufletul lui alb și-naripat, cum am apărut noi, cei doi copii, cum a fost înghițită sora mea Lucica de vârtejurile Prutului, cum a stat și a ținut el conferințe în închisoare și câte altele. Le știam pe toate astea, dar el mi le spunea din când în când, ca un laitmotiv care suna ca un dangăt de clopot în mintea mea, și-mi prevestea că el ar dori să plece, dar nu poate să moară de grija mea.

Cred că înțelegeți cât de fâlos eram eu când, prezentându-mă

ici-colo (întotdeauna mă prezint, așa-i normal, așa-i frumos, nimeni nu e obligat să te cunoască), mulți mă întrebau: „Sunteți fiul doctorului Piersic?” Să vă explic. Nu actorul era important pentru ei, ci tatăl lui, adică doctorul Piersic. Sigur că asta e valabil pentru generațiile mai vechi, lângă care

a trăit și a muncit. După ani și ani, cu multă mândrie, în orice ocazie, el spunea: „Eu sunt Tatăl lui Florin Piersic.” Dar cine a fost Doctorul Piersic? Păi stați un pic să vă spun eu. Cine să fie? Tatăl meu. Un om ca toți oamenii, pe care dumneavoastră, cei ce citiți aceste rânduri, ar fi fost bine să-l cunoașteți: un medic veterinar, talentat și sfârșit de amor pentru profesia lui, pe care eu voi încerca să vi-l prezint, ca să prindeți măcar o „pană” din aripa lui, pe care să o agățați la reverul hainei dumneavoastră. Sigur, toți ar trebui să-și cinstească părinții și vreau să cred că așa se întâmplă. Așa e normal. În sfârșit, că el mi-a fost tată e perfect. Dar el, vă spun eu, v-o pot spune mulți, foarte mulți colegi, profesori, cunoscuți, studenți, prieteni de o clipă, prieteni de mai multe clipe, prieteni de o viață, el a fost un om special. Știu că o să gândiți: „De morți se vorbește numai de bine.” Da, sunt de acord. Dar de el și când era „viul viilor” se vorbea și se gândea de bine. Vă mărturisesc că eu am și am avut o afecțiune și o admirație deosebită pentru medicii veterinari. Sigur că am o mie de motive. M-am pregătit să devin unul dintre ei, că iubeam animalele, dar tare eram vorbăreț de mic și visam să ajung actor la Teatrul Național din Cluj. Animalele, or fi ele spectacole bune, dar nu aplaudă, n-aduc flori, nu prea păstrează curățenia sălii de spectacol și nu au păreri, nici pro, nici contra; stau ca vițelul la poarta nouă. Dorința și pregătirea mea pentru a fi veterinar au rămas undeva ascunse și, din când în când, mângâind un cal sau mâncând o costiță de miel friptă pe cărbuni, îmi șoptesc în barba pe care nu mi-am lăsat-o încă: „Tot mai bine ar fi fost să stau la Gulia, sau la Crăcănații din deal, să am o singură nevastă, să am o vacă, o purcă, o capră și vreo treizeci de găini grase, vreo zece-cinsprezece copchii, să fiu doctorul tuturor boilor, să vină la mine sătenii mai rar, sătencele mai des, să le dau sfaturi, să le mai sterilizez o scroafă, să le mai repar un porc și să beau și să mănânc tot ce-mi place, să nu mă gândesc în fiecare zi: oare mai

încap în cămașa de forță a indianului din «Zbor deasupra unui cuib de cuci?» Vreau să vă întreb: voi știți care e diferența între medicii veterinari și cei „umani”? Vă spun eu: medicii veterinari își mănâncă pacienții, medicii „umani” se mănâncă între ei.

Dar să revenim, la el, la veterinarul ce a fost și poate va rămâne un simbol al acestei nobile profesii și al românului curat, adevărat, pur și credincios oamenilor și Celui de Sus. Tatăl meu a fost și a rămas pentru mine Țăranul Român din Corlata, născut acolo, trăit acolo, rămas acolo cu tot ce-a avut el mai bun.

Cu mulți ani în urmă fiind în trecere prin Lechința, am găsit la primăria orașelului acte care atestau prezența lui acolo, ca veterinar. Se mută apoi la Satu-Mare, unde face primul spital de care se mai pomeneste și astăzi, după care ajunge medic primar al județului și orașului Cernăuți, de unde pleacă la Cluj, unde iarăși înființează un spital, înconjurat de colegi specialiști ca dr. Cibu, dr. Cristoloveanu și mulți alții. Un loc aparte, de care sunt legat prin prezența lui acolo, este herghelia de cai de rasă de la Bonțida.

Anii au trecut și iată-l într-o seară spectator cu aleasa inimii la un cinematograful din Cluj, vizavi de teatru, privind pe Tarzan, fiul junglei, Johnny Weissmuller. Acolo, am bătut eu haiducește la poarta vieții, în burta mămicii și, cu gândul să-i concurez pe omul-maimuță sau pe Șaptecai, am venit pe lume câteva ore mai târziu, Vărsător de 27 ianuarie, ținut în palme și îngrijit de fantasticul mamoș al Clujului, prof. dr. Stanca, tatăl lui Radu și Dominic, artiștii de excepție de mai târziu.

Și așa au început să meargă înainte fericirea și împlinirea familiei noastre, până când, revenind la Cernăuți în 1942, o pierdem pe copila fără seamăn, Lucica, înecatâ în apele periculoase ale Prutului, sărind să-și salveze colega de bancă. O zguduitoare tragedie, la care a fost martoră la acea vreme toată populația Cernăuțiului și care avea să-și pună foarte puternic pecetea pe destinul întregii noastre familii.

Mulți, mulți ani mai târziu, mă aflam la Paris, în Montmartre, unde pictori din toată lumea se adună într-o supremă lecție de artă. În drumul meu, îmi sare în ochi un portret expus de unul dintre artiști. Sub el scria: cinci franci. Schița repre-

zenta chipul unei tinere fete. Era chiar ea, Lucica, exact ca în tabloul pe care părinții mei îl țineau în sufragerie. Îl priveam și nu îmi venea să-mi cred ochilor. N-o să-mi iert niciodată că în acel moment am trecut mai departe. Mai târziu, m-am întors în același loc, cu gândul să îl cumpăr. Nu l-am mai găsit. I-am povestit mamei ce se petrecuse, iar mama mi-a spus: „Nu te speria, Lucica a fost cu tine la prima ta călătorie.”

Pentru familia noastră a urmat refugiul la Săliștea Sibiului, unde aproape doi ani tatăl meu a fost medicul acestui fermecător sat ardelenesc. Locuiam pe strada Vale nr. 1, aproape de baciul Simi, cu mama ca o sfântă, zilnic pomenind-o și chemând-o pe Lucica din stele. De acolo, ne-am mutat la Cluj imediat după 1944, unde, elev fiind, am gustat dragostea lor răsfrântă cu totul spre mine – îmi aduc aminte aproape de toată viața noastră acolo, unde tatăl meu a cunoscut, ca atâția intelectuali români, teroarea istoriei, fiind arestat politic și deținut trei ani lungi, nesfârșiți. Simt și astăzi cum mă arde în ochi imaginea mamei, care zile și nopți făcea fulare pentru artiștii de la Opera din Cluj, la un război de țesut cumpărat cu ultimele rezerve, ca să poată să mă țină la școală, să țină casa și să trimită pachete la toate închisorile de care auzise. Știa, bănuia că acolo de unde nu se întoarce pachetul ar

putea fi EL... și atunci, pe ploaie, pe lapoviță, pe ger, pleca zeci de ore cu trenul ca să-l vadă, să-l facă să știe că ea este acolo și-l așteaptă.

Într-o bună zi, moare Stalin. Acasă sosește o telegramă din gara Bucureștilor, trimisă de tata: „Sunt în drum spre casă.” Eu eram în Bucovina, la uncheșul meu, preotul Orest Malcinschi, prieten cu tata și devenit cumnatul lui prin căsătoria cu sora mai mare a mamei mele, Livia. Sar din podul unde împrăștiam cu furca fânul proaspăt cosit și ud de ploaie, sunt dus cu șareta la gară la Todirești și fug acasă la Cluj, unde-i văd pe mama și tata împreună după atâția ani, cu adevărat fericiți. Încet-încet, viața a început să reentre în normal. Tata a revenit la activitatea sa neobosită de medic, iubind spitalul și făcând muncă de teren prin comunele Ardealului și Bucovinei. Dincolo de asta, a îmbrățișat și activitatea didactică și științifică, fiind și profesor la Facultatea de Medicină Veterinară din Arad și din Cluj.

Atâtea aş avea să vă povestesc despre tatăl meu, dar, vrând-nevrând, El va face parte aproape din fiecare capitol al întâmplărilor mele bune sau rele, ca un iubitor de oameni și de viață ce era. Sunt mândru că am încercat să nu-l fac de rușine, să pot ține în multe momente fruntea sus în fața lui, să-i dau doi nepoți cu care să se laude, pe Florin junior și pe Daniel, să-i arăt grija mea fierbinte ca oțelul din cuptoarele Hunedoarei.

Dar cel mai mult mă bucur de călătoria pe care am putut să le-o dăruiesc lor în Israel, pentru că au putut ajunge la locurile Sfinte din Ierusalim, la mormântul Domnului nostru Iisus Cristos. A fost un vis al meu devenit realitate, pornit de la o

povestioară pe care o aflasem în familie, precum că, într-o zi, pălmarul (cel care trage clopotele la biserică) a întâlnit-o pe mama singurică pe ulița satului, ducând în spate o bocceluță. Avea pe atunci cam patru anișori. A întrebat-o: „Unde te duci tu, Veruța?” Mama, care

era peltică, i-a răspuns cu vocea ei dulce de fetiță: „Mă duc la Ierusalim!”

Ajunși după o viață în Israel, la biserica românească ce tronează acolo ca un Voroneț în pustiul roșiatic, le-a purtat grijă arhimandritul pământean cu suflet de Luceafăr, Vasile Costin Târgovișteanul. Ultimul lui drum la Suceava, la mănăstirea Sucevița, la Dragomirna, la Putna la mormântul Domnitorului Ștefan cel Sfânt, a fost filmat spre bucuria mea de Ion Popescu-Gopo, cel cu care am făcut la vârsta de 30 de ani minunatul film *De-aș fi... Harap Alb*. De trimis, i-am trimis acolo pentru două săptămâni, dar ei, împrietenindu-se la rândul lor cu prieteni ai mei, cei care mă primeau cu brațele deschise ori de câte ori aterizam acolo cu spectacole, au rămas vreo două luni și jumătate. În fiecare zi, mama și tata mergeau împreună la Mormântul Sfânt, la Biserica Mare din Ierusalim. În drumul lor, pe una dintre străduțele orașului vechi, au zărit într-o bună zi un magazin de materiale textile de tot felul, în a cărui vitrină era un afiș pe care scria „Vorbim românește”. Au intrat.

— Bună ziua, vorbiți românește? întrebă mama.

— Cum adică, vorbim, sigur că vorbim, noi scriem aicea tâmpenii? Ce doriți? întrebă cel de la teighea.

— Aș dori un material de cămașă, dar să fie negru, pentru că băiatului meu îi place să poarte negru.

— Uitați, am aicea un material extraordinar. Vedeți? Nu se boțeste. Cât să vă tai?

— Nu știu... dar să știți că băiatul meu e foarte mare...

— Ei, mare! Cât poate să fie de mare, că doar n-o fi cât Florin Piersic!

— Eu sunt MAMA lui Florin Piersic!

N-ați văzut scena! Țăla, mai să plângă!

— Rashela, vino repede! E mama lui Florin aici. Doamnă, am plâns cu el, am râs cu el, e formidabil. Vă dau câte materiale doriți, vă dau tot magazinul, e cadoul meu pentru el.

De atunci, mergeau aproape zilnic la această familie cu care s-au împrietenit și care îi invita să petreacă timp împreună. De mâncat, mâncau de multe ori la Haim, un alt prieten al meu,

care avea un restaurant unde se serveau mici, ficat de gâscă și rinichi „în pijama”, o specialitate care se pregătea pe grătar. Într-o zi, mă sună mama: „Florinel, aici e o nebunie, vorbim de tine, toată lumea ține la tine și am vrut să îți spun că mâncăm «rinichi în halat».” M-a amuzat grozav!

De altfel, în cartea de onoare a Bisericii Ortodoxe din Ierusalim, tatăl meu, care avea darul scrierii, a lăsat o mărturie superbă a trecerii lor pe acolo, rânduri care pot fi citite și astăzi și pe care le-am regăsit după foarte multă vreme.

Mult mai târziu, prin înțelegerea și înțelepciunea Generalului Aaron Bordea și ale unui colonel sucevean, am plănuit o așa-zisă excursie în Polonia, ca să putem ajunge pentru câteva ore în Cernăuții tristeții sale! Am dorit foarte tare să îl duc pe tatăl meu la mormântul surorii mele Lucica, îngropată acolo în 1942. După zeci și zeci de ani nu pot să uit, mi-a rămas definitiv în minte foșnetul repetat al frunzelor ruginii – parcă pictate într-un tablou de Van Gogh –, măturate cu un mănunchi de crengi de Ana Toader, pe atunci viitoarea mea soție, care era împreună cu noi. Îl văd și acum, obosit, ținându-se cu mâinile de cruce, vorbindu-i fără lacrimă, zguduitor, cu expresie și o tânguire a cuvântului pe care o am în ochi și în urechi până în ziua în care voi sta și eu cu „floarea în gură”. Nu pot să mă uit, pentru că nu pot, dar aș da orice să vă arăt imaginile filmate de mine atunci, cu cimitirul Cernăuțului invadat de toamnă, cu chipul părintelui meu, alb și transparent de emoție. Atât ar fi de ajuns. Dacă l-ați vedea, l-ați iubi. Ca mine.

Întorcându-ne spre casă în aceeași zi, i-am spus în mașină: „Tata,ăștia rămân cu gura căscată când ne vor vedea înapoi atât de repede. Fii atent... le spun eu rușilor că n-am putut continua excursia, că ți s-a făcut rău și că ești gata-gata să dai colțul. Fă-o pe mortul, să văd cât talent ai...” I-am spus grănicerului, care cu câteva ore înainte ne făcuse vama și care ne-a căutat și în pasta de dinți să nu trecem cumva bomba atomică în URSS, să ne pună mai repede viza, că-i crează situația, adică: „Moi otetz umeri ocin bistro... hospital...oi, oi, bojemoi, u menia, cioban la oi!” Rusnacul s-a făcut palid ca turta de ceară, s-a uitat la tata care abia respira și care-și sfârșea zilele mai convingător ca marele artist Peter Ustinov, de credeam chiar că își dă sufletul,

și a bâiguit: „Na rumaniu, bistro, bistro, pasiol... la turbinca.” Nu uit că am făcut haz până la Hotel Arcașul și apoi ne-am amuzat cu verișoara mea dreaptă, doctorița Vera Gheorghiu, cu care ne înțelegem strașnic. Am râs împreună de ne dureau fălcile! Înainte de culcare, tata zice: „Mă Florine, să-mi dea ăștia un rol de ceva om ce trage să moară într-un film, că-i bag în toate bolile pe spectatori și te pomenești că iau și Premiul ACIN pentru interpretare!” Zic: „Nu merită, că-i fără bani.”

A plecat dr. Ștefan Piersic, tatăl meu, și o parte din Bucovina pleacă cu el, cum zicea profesorul Trebici.

Mama mea, Vera Piersic

În rândurile ce urmează, cuvintele curg, povestind-o pe cea mai fără de pereche ființă, cea căreia îi datorez lumina și în care fiecare dintre dumneavoastră o să vă recunoașteți și o s-o descoperiți pe MAMA. Despre ea tare aș vrea să vă vorbesc, să vă tot vorbesc, să vă ating inima cu un „fir de nu-mă-uita”, așa cum o botezase primul meu impresar, Gaby Mihăilescu, „geambaș de artiști” și om fără pereche. A spus-o și la despărțire acest amic al familiei noastre, tot la Bellu, la câțiva pași de locul ce urma să devină după câțiva ani leagănul odihnei veșnice a tatălui meu. Parcă-l văd și acum pe Gaby cum se strecura în strada Brezoianu în fiecare duminică lăsată de Dumnezeu, cu trenciul lui Colombo pe umeri, cu o tolă plină ochi cu întâmplări, care mai de care, lăsând alor mei gustul bun al unei speranțe senine, că într-o zi, odată ca niciodată, că de va fi, se va povesti, fiul lor o să-și aibă un locșor la coada pomelnicului „slujitorilor de scândură”, alături de artiști ca Leonard, Goangă, Maria Tănase, Birlic și atâția mulți, mulți alții.